

ENTREVISTA AMB L'ALCALDE DE BARCELONA, JORDI HEREU

"Contra la crisi, més inversions i més ajudes socials. Més BCN"

XABIER BARRENA / PATRICIA CASTÁN / JAVIER BELMONTE

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 18.05.09

Dos dies abans que es compleixin dos anys de la seva primera victòria a les urnes, l'alcalde de Barcelona, Jordi Hereu, fa balanç i planteja els seus pròxims reptes. En una etapa marcada de ple per la crisi, Hereu veu oportunitats perquè Barcelona despunti i assegura que està més blindada que altres grans urbs. Afirmar que no tolerarà que la banca paralizzi la seva política d'habitatge i que les noves infraestructures ja dibuixen la metròpolis del segle XXI.

--El Govern central ha exposat aquesta setmana les seves receptes per combatre la crisi. En el pla municipal, ¿quines són les armes de l'Ajuntament de Barcelona?

--Barcelona fa anys que treballa. I li arriba la crisi amb els deures més ben fets que en altres llocs. El que altres ciutats hauran de fer a partir d'aquest moment --més diversificació de l'economia-- aquí fa temps que es practica.

--¿Però què li diu l'alcalde a un desocupat de la ciutat?

--A un desocupat li diria que l'ajuntament està invertint més que mai. Això significa més obres per transformar carrers i places i a la vegada més ocupació, cosa que ja es notarà en els balanços del maig i el juny, coincidint amb el desplegament total de la inversió. També estem posant

el màxim esforç amb la Generalitat i els sindicats per fer les polítiques actives d'ocupació. Això significa milers de persones que estan millorant la seva formació en escoles tallers i cursos de formació. I si algú planteja un projecte propi sap que compta amb el suport de l'ajuntament.

--¿En quin lloc queden llavors les polítiques socials?

--Hem redoblat la nostra aposta per aquestes polítiques per pal·liar els efectes de la crisi econòmica en aquells col·lectius que pel que sigui ja es vegin desplaçats del mercat laboral. Com més crisi, més inversió que mai, però també més ajudes. Més guarderies, més beques de menjador. Més Barcelona, en definitiva. I això no passa en gaires ciutats, perquè no hi ha voluntat o bé perquè no hi ha capacitat. Després hi ha un sector que ja tenia problemes d'exclusió social quan estàvem en ple creixement econòmic. A aquest sector se'l segueix atenent.

--¿Per tant, és època de parar-se i curar les ferides?

-- No. Al revés. En una crisi global d'aquest tipus pots perdre el temps i perdre posicions com a ciutat o pots guanyar temps, que vol dir accelerar la sortida de la recessió, i guanyar posicions. I Barcelona ha decidit guanyar temps i posicions. La gent necessita l'administració més que mai. Som nosaltres els que ara construïm els CAP i les escoles. Menys mercat i més lideratge públic. Això és el que en aquests moments demana la realitat. Com més crisi, més Barcelona.

--Més inversió i més ajudes perfilen l'entrada en números vermells dels comptes de l'ajuntament.

--Nosaltres tenim un projecte que és Barcelona i no sacrificaré aquest projecte en funció de la crisi. Honrarem els nostres compromisos. Nosaltres no pararem ni eliminarem res. Ni inversions ni beques de

menjador. Jo els endeutaments no els sacralitzo. Ni en un sentit ni en un altre. La dreta nega el deute i, al cap i a la fi, és la que més en genera. Em pregunto per què i com el genera. No és per la despesa social que realitza sinó per alguns faraonismes que es permeten.

--¿L'entrada en dèficit suposa algun risc?

--La nostra solvència econòmica actual en si mateixa no té cap significat si no és que l'entendem com un instrument per lluitar contra la crisi. Perquè quan tu has fet les coses de manera adequada, en temps de bonança, és quan tens la fortalesa per afrontar aquells números vermells en temps de crisi. Ara és quan toca mobilitzar recursos. Barcelona es pot endeutar.

--Però el dèficit es deurà a la despesa en polítiques socials, perquè les inversions ja estaven previstes en el pla d'acció municipal (PAM).

--Per tot. Igualment hi ha noves actuacions. També és veritat que aquest any hem pogut comptar amb el pla E del Govern d'Espanya, que ha suposat una inversió extra de 280 milions d'euros per a la ciutat. Però s'ha de recordar que hi ha un pla ajuntament, la inversió ordinària, de gairebé 800 milions més. Estem accelerant la creació d'una xarxa de serveis socials. O el pla d'exclusió social. I pel que es refereix a la transformació de la ciutat, combinem els projectes d'obres a gran escala i a microescala. La millora de la pavimentació en un carrer i les obres de la Sagrera, per exemple. I aquest és el paper que ha de jugar l'administració local. Uns altres han de ser els que apugin i abaixin els tipus d'interès. El nostre paper, el meu paper com a alcalde, és el que estem jugant ara mateix. Més Barcelona.

--Almenys la crisi sembla que serveix perquè la ciutat sigui menys cara.

--Sí, s'ha reduït la pressió. Per exemple en matèria de vivenda. Ara estem ultimant el pla d'habitatge. I en un moment en què els diners privats no s'arrisquen a sortir, nosaltres apostarem més que mai per la vivenda pública. ¿Per què? Doncs perquè el descens de preus més l'entrada de més oferta pública redundi en una ciutat més accessible, no tan cara, per a aquells col·lectius socials que fins fa poc es podien sentir amenaçats.

--¿Quina opinió li mereix el paper dels bancs en aquesta crisi?

--Aquests dies estic pendent de si es firma o no l'acord entre el Ministeri de Vivenda i els bancs. Però sí que puc dir que no estic disposat a permetre que promocions de vivenda pública realitzades per associacions veïnals, sindicals i socials no tirin endavant per falta de finançament. Perquè tenim els projectes --per exemple els pisos a l'antiga caserna de Sant Andreu--, ho tenim tot a punt i no permetré que es quedin al calaix perquè seria immoral. Encara no s'ha donat aquesta circumstància, però estem expectants i vigilants per sortir al pas al primer símptoma que això pugui passar. Ara ens hem d'estrènyer el cinturó, sobretot el sector bancari que tant ens està costant, entre tots, sanear.

--¿Hi ha alguna iniciativa municipal afectada?

--No. No es tracta de promocions del patronat de l'habitatge sinó de promocions que assumeixen agents socials de tota la vida, com la fundació Família i Benestar, cooperatives sindicals i veïnals i fins i tot empreses privades que construeixen pisos públics i de lloguer. Cal ajudar-los, i el sector financer n'ha de ser coresponsable.

--¿En quina situació quedarà Barcelona després de la crisi?

--Barcelona està preparant un gran salt. En educació, en matèria social, en posicionament internacional de la ciutat, via capital del Mediterrani i

de l'euroregió. I en el context espanyol, Barcelona està tornant. I amb força. És evident que l'esquema radiocèntric no ha funcionat. I per fer front a aquests reptes és important, així mateix, l'encaix metropolità que també ara ja estem articulant. Però també en infraestructures, que abans ens constrenyien i ara, en canvi, ens impulsaran: la nova terminal T-1 de l'aeroport, l'estació de la Sagrera, el pla de Rodalies, la dessalinitzadora del Prat, els 80 nous quilòmetres de metro...

Blanco ha mostrat més habilitat que Álvarez

--D'aquí un mes s'inaugura la T-1 del Prat i poc després la dessalinitzadora. La Sagrera agafa el relleu al calendari com a infraestructura necessària per a la ciutat.

--Quan jo estudiava a la universitat, l'any 1985, en aquella època ja es parlava de la Sagrera. Significa molt per a la ciutat. Significa un nou centre per a la ciutat, representa la gran palanca de transformació que transcendeix el municipi i va des de Montcada a Sant Adrià. I cosirem la ciutat i els barris des del Clot fins a Vallbona. Això no és simplement un dibuix en el paper, va de debò. Serà la licitació més important en la història de l'Adif, que suposarà no menys de 630 milions d'euros.

--¿Tant ha suposat un simple canvi de ministre al capdavant de la cartera de Foment?

-- Sí que és veritat que ara hi ha més habilitat política amb José Blanco, però també cal ser justos amb l'anterior ministra de Foment, Magdalena Álvarez, que va ser qui va impulsar la T-1 del Prat i l'ampliació del port. Estem en una etapa que trenca amb el passat. No per part de l'ajuntament, que sempre s'ha caracteritzat, des del 1979, per la seva voluntat per transformar la ciutat, però sí per la implicació d'altres

administracions. Als anys 90 es va invertir molt poc. Per això hi ha hagut apagades, i les Rodalies han quedat sobrepassades per la demanda i per això gairebé ens vam quedar sense aigua l'any passat. Ara és diferent. I els pròxims anys en veurem els efectes. Quan s'inauguri el metro del Carmel, al Bon Pastor, a la Marina del Prat Vermell... doncs tot això la Generalitat ja ho té en marxa.

--Dels dos túnels que preveu el nou Pla Territorial Metropolità (el de la Diagonal i el d'Horta), ¿quin és el prioritari per a la ciutat, pensant també, per exemple, en la transformació de la Diagonal?

--Tots dos ho són i són benvinguts, pel que suposen de promoció del transport públic. A més, en el cas del de la Diagonal, completen i emfatitzen aquest paper que ha de tenir l'avinguda com de carrer major metropolità. El d'Horta, per la seva part, resol l'eix Vallès-pla de Barcelona i és, també, tremendament important en la lectura metropolitana del territori. I tant un com l'altre poden donar la musculatura que necessita la nova plaça de les Glòries.

"No volem més comiats de solter de turistes"

--Barcelona ha decidit posar límits al turisme de baixa qualitat just en un moment en què el sector comença a perdre pes. ¿És compatible el pla estratègic del turisme a la ciutat amb la situació de crisi?

--Completament. La globalització no pot distorsionar de cap manera la imatge de la ciutat. El pla estratègic en què estem treballant des de diferents àmbits ha d'anar lligat als valors de Barcelona, no es pot desenvolupar com no volem ni que ningú ens imposi res que no va amb nosaltres.

--¿Després de gairebé morir d'èxit, quin turisme vol per a la ciutat?

--Vull creueristes que vénen a descobrir la ciutat i estudiants que passen aquí una temporada, per exemple, però no vull més comiats de solter. No ens interessa en absolut el turisme de gresca. Lluitaré contra qui incentivi aquest tipus de turisme. Cal arribar a les causes dels problemes relacionats amb el turisme i posar-hi solució. Cal centrar-se en les bases dels conflictes i evitar així que es reproduïxin.

--¿Com pot millorar el model a aquestes altures, després d'anys de gran creixement en pernoctacions i en places hoteleres?

--Defenseu Barcelona i no només un ús intensiu del seu centre, l'objectiu és disseminar els beneficis del turisme, descentralitzar-lo i atraure'l cap a altres zones de la ciutat.